

UTICAJ TERMINA PRIKRAĆIVANJA MLADARA NA KARAKTERISTIKE LETORASTA KOD KRUŠKE (*Pyrus communis* L)

Miljan Cvetković, Zlatan Ristić, Dimitrije Marković¹

Izvod: U voćarskoj proizvodnji Republike Srpske (BiH) posle jabuke i šljive kruška ima najveći ekonomski značaj. Dominantna upotreba sejanca divlje kruške (*Pyrus communis* L) kao podloge, uslovljava intenzivan porast i odloženo stupanje u plodonošenje. Intenzivan vegetativan porast u prvim godinama uzgoja utiče na formiranje dugih letorasta sa formiranjem mešovitih pupoljaka na vrhu porasta, koje najčešće prati odumiranje tačaka rasta u njihovom baznom delu. Cilj rada je ispitivanje uticaja termina prikraćivanja mladara tokom vegetacije na karakteristike rasta i razvoja letorasta kod kruške.

Istraživanje je izvršeno u proizvodnom zasadu kruške, starosti 2 godine koji se nalazi u selu Jasenje (45° 09' 32", 16° 44' 43") opština Kozarska Dubica. Voćnjak je površine 1,2 ha sa ukupno 1350 sadnica. U sortimentu dominira sorta Vilijamovka, sa sortama Abate fetel i Pakhams trijumf kao pratećim. Sve sorte su kalemljene na sejancu divlje kruške (*Pyrus communis* L). Uzgojni oblik je vitko vreteno i u zasadu se primenjuju standardne pomotehničke i agrotehničke mere. Tretmani novoformiranih mladara na stožini izvršeni su tokom 2015. godine, a analiza formiranih letorasta obavljena je početkom 2016. godine. Mladari su prikraćeni na dužinu od 10 pupoljaka u tri različita termina u periodu intenzivnog porasta, počevši od 25.05.2015. godine; II termin – 15.06.2015. i III termin – 05.07.2015. Razmak između prikraćivanja je u proseku 20 dana. Kontrolni mladari nisu prikraćivani. Svaki tretman je izvršen na po 20 mladara (10 stabala sa po 2 mladara). Kod formiranih letorasta izvršena je analiza rasta (broj novih prirasta i njihova prosečna i ukupna dužina) i razvoja (karakteristike formiranih prirasta, kao i broj formiranih mešovitih pupoljaka).

Sve ispitivane sorte najbolju reakciju u pogledu inciranja novih tačaka rasta i intenziteta obrastanja, pokazale su pri prikraćivanju u prvom terminu. Intenzitet obrastanja predstavlja sortnu karakteristiku i najizraženiji je kod sorte Abate fetel, bez obzira na termin prikraćivanja.

Ključne reči: sorta, mladar, letorast

---

¹Univerzitet u Banjoj Luci, Poljoprivredni fakultet, Bulevar vojvode Petra Bojovića 1A, RS-BiH (miljan.cvetkovic@agrofabl.org).